

ด่วนที่สุด

ที่ พน 0409/ ๖๒๒๗

สำเนาเลขาธิการคณะกรรมการฯ
รับที่..... 4588
วันที่ 28 มิ.ย. 2553 ๑๖-๔๐

คณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

กรมการค้าภายใน

44/100 ถนนนนทบุรี 1

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ภาค ๑/๑๙๘
รุ่นที่ ๕๘๘๖๓
เวลา ๑๖.๕๐ น.

28 มิถุนายน 2553

เรื่อง การประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54

29 มิ.ย. 2553

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการฯ

จัดเข้าวาระ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์ วิธีดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังปี 2553/54

1. ข้อเสนอ

คณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในราชบูรณะเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2553 และวันที่ 17 มิถุนายน 2553 ได้พิจารณาเห็นควรให้ดำเนินมาตรการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 โดยวิธีการประกันรายได้เกษตรกร โดยมีหลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินโครงการประกันรายได้ และงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

1.1 หลักเกณฑ์ วิธีดำเนินโครงการ

1.1.1 พื้นที่ดำเนินการ จังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 ทั่วประเทศ ที่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 กับกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.1.2 ปริมาณปีหมาย ให้เกษตรกรรายครัวเรือนใช้สิทธิขอรับเงินส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับเกษตรกรกลางอ้างอิงตามปริมาณที่ผลิต ได้จริงแต่ไม่เกินครัวเรือนละ 20 ตัน โดยคำนวณจากพื้นที่ปลูกของเกษตรกรประมาณ 25 -30 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 657 กก. (ข้าวโพดเมล็ดความชื้น 14.5%) และต้องเป็นผลผลิตที่เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยให้ใช้เกณฑ์ผลผลิตเฉลี่ยรายจังหวัดเป็นข้อมูลในการคำนวณปริมาณผลผลิตที่เข้าร่วมโครงการประกันรายได้ สำหรับจังหวัดที่มิได้กำหนดผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ระดับจังหวัด ไว้ ให้ใช้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของระดับภาค หากระดับภาคไม่ได้ระบุไว้ให้อนุโภมใช้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของระดับประเทศ

1.1.3 ราคาประกัน กำหนดราคาประกัน ข้าวโพดเมล็ดความชื้น 14.5% กก.ละ 7.14 บาท โดยใช้เกณฑ์ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยทั่วประเทศ (กก.ละ 5.46 บาท) บวกค่าขนส่ง (กก.ละ 0.25 บาท) และผลตอบแทนให้เกษตรกรร้อยละ 25 (กก.ละ 1.43 บาท) โดยการซื้อขายให้เป็นไปตามการค้าปกติ

1.1.4 การกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิง คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้กำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างราคา ระหว่างราคากำหนนกับเกษตรกรกลางอ้างอิงให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงเท่ากันทุกจังหวัดแหล่งผลิต และนำเสนอประชาชนคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พิจารณา ให้ความเห็นชอบก่อนคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงฯ ประกาศราคาฯ ต่อไป

1.1.5 ระยะเวลาดำเนินการ 1) การขึ้นทะเบียนเกษตรกร ระยะเวลาขึ้นทะเบียนตั้งแต่วันที่ 15 พ.ค. – 31 ต.ค. 2553 โดยกรมส่งเสริมการเกษตร และจัดประชุมประชาชนเพื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตั้งแต่ 1 มิ.ย. – 30 พ.ย. 2553 โดยต้องเป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ถูกกฎหมายปี 2553/54 (หลักการคือ เกษตรกรต้องมีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ยืนต้นอยู่ในแปลงปลูก ณ วันทำประชุม) ทั้งนี้ เกษตรกรรายครัวเรือนสามารถใช้สิทธิ 1 ครั้งในการอบรม โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณาปรับหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 ให้สอดคล้องกับมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553 ในเรื่องการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังปี 2553/54 ที่ให้ใช้ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังปี 2552/53 ที่มีอยู่แล้วมาเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการ โดยเปิดให้ขึ้นทะเบียนเฉพาะเกษตรกรรายใหม่ที่มีพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มกว่าที่เคยจดทะเบียนไว้เท่านั้น และให้มีมาตรการเพื่อดำเนินการสุ่มตรวจความถูกต้องของการพาะปลูกของเกษตรกรเป็นกรณีๆ ไปตามความเหมาะสมและจำเป็น 2) การออกใบรับรองเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตรออกใบรับรองการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการประชุมแล้ว ตั้งแต่ 15 มิ.ย. – 15 ธ.ค. 2553 3) การทำสัญญาประกันรายได้ ธ.ก.ส. ทำสัญญากับเกษตรกร ตั้งแต่ 15 มิ.ย. – 30 ธ.ค. 2553 โดยเกษตรกรสามารถระบุวันใช้สิทธิในวันที่ทำสัญญาได้ 4) ระยะเวลาใช้สิทธิประกันเกษตรกรใช้สิทธิประกันได้ทันทีตั้งแต่วันเก็บเกี่ยวที่ระบุในหนังสือรับรอง โดยให้เลือกใช้สิทธิด้วยตนเองและเปิดโอกาสให้มีการเปลี่ยนแปลงวันใช้สิทธิได้แต่จะต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วันทำการก่อนถึงวันใช้สิทธิที่กำหนดไว้เดิม และต้องไม่เกิน วันที่ 28 ก.พ. 2554 5) การประชาสัมพันธ์โครงการฯ เดือนพ.ค. 2553 – ก.พ. 2554 6) การกำหนดและประกาศเกณฑ์กลางอ้างอิง คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นผู้กำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงของโครงการฯ และประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุก 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 1 ก.ค. 2553 – 28 ก.พ. 2554 7) ระยะเวลาโครงการ เดือนพ.ค. 2553 – เม.ย. 2554

1.1.6 เกษตรกรผู้มีสิทธิทำสัญญา เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 กับกรมส่งเสริมการเกษตรและนำหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนไปทำสัญญาประกันรายได้กับ ธ.ก.ส.

1.1.7 การขอใช้สิทธิรับเงินชดเชยส่วนต่างราคา เกษตรกรรายครัวเรือนที่ทำสัญญาสามารถขอใช้สิทธิรับเงินส่วนต่างราคามาโครงการฯ ตามที่ได้ทำสัญญากับ ธ.ก.ส. ไม่เกินครัวเรือนละ 20 ตัน/ครัวเรือน/ปีการผลิต จาก ธ.ก.ส. สามารถที่ทำสัญญาภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่ต้องมีการส่งมอบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

(รายละเอียดตามหลักเกณฑ์ วิธีดำเนินโครงการที่แนบ)

1.2 งบประมาณดำเนินโครงการฯ ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2553/54 ของหน่วยงานดำเนินโครงการฯ ได้แก่ ธ.ก.ส. กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการค้าภายใน โดยพิจารณาจากข้อมูลการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างราคาในปี 2552/53 คาดว่าจะใช้งบประมาณดำเนินการรวม 6,221.465 ล้านบาท ดังนี้

1.2.1 ขนาดการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร วงเงินรวม 6,169.040 ล้านบาท จำแนกเป็น 1) เงินจ่ายชดเชยรายได้ให้เกษตรกร 6,000 ล้านบาท (มาจากอัตราชดเชยปี 2552/53 ซึ่งเฉลี่ยตันละ 1,290 บาท x จำนวนเกษตรกร 401,002 ราย x 11.60 ตัน/ราย) 2) ค่าบริหาร โครงการเหมาจ่าย 140 ล้านบาท (หมายเหตุ ค่าน้ำ 350 บาท/คน x จำนวนเกษตรกร 401,002 คน) 3) ค่าชดเชยต้นทุนเงิน 29.040 ล้านบาท (กรณีใช้เงินทุน ธ.ก.ส. กิตติราดอคเบี้ยร้อยละ 1.98 ของวงเงินชดเชยรายได้ 6,000 ล้านบาท ระยะเวลา 5 เดือน) ทั้งนี้ให้ ธ.ก.ส. ใช้เงินทุน ธ.ก.ส. สำรองจ่ายชดเชยส่วนต่างให้แก่เกษตรกรระหว่างที่ยังไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และค่าบริหาร โครงการเหมาจ่าย ค่าชดเชยต้นทุนเงิน ให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณ

1.2.2 กรมส่งเสริมการเกษตร วงเงิน 50.425 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเกษตรกร การติดตามความก้าวหน้า การประสานตรวจสอบ/แก้ไขข้อมูล ค่าบริหารจัดการ และการตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่

1.2.3 กรมการค้าภายใน วงเงิน 2.0 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ คณะกรรมการ การกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบโครงการ และอื่นๆ

ทั้งนี้ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้ตั้งแต่วันเริ่มต้นโครงการ (เดือน พ.ค. 2553)

2. เรื่องเดิม

2.1 มติคณะรัฐมนตรี (14 ก.พ. 52) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นกลไกหลักในการกำกับดูแลสนับสนุนค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีน้อมอบหมายเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดและเสนอมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ เงินงบประมาณที่ต้องใช้ในการรักษาเสถียรภาพราคา เป็นต้น

2.2 มติคณะรัฐมนตรี (11 ส.ค. 52) เห็นชอบหลักกณฑ์และวิธีดำเนินโครงการประกันรายได้ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2552/53 โดย 1) ประกันราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้นไม่เกิน 14.5% กก.ละ 7.10 บาท 2) เกษตรกรทำสัญญาประกันกับ ธ.ก.ส. ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้สิทธิขอรับเงินชดเชยส่วนต่างตามปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้จริงแต่ไม่เกินครัวเรือนละ 20 ตัน 3) ระยะเวลาใช้สิทธิไม่เกิน 28 ก.พ. 2552

3. ข้อเท็จจริง

3.1 ผลการดำเนินการ การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2552/53 มีเกษตรกรขึ้นทะเบียน 400,328 ราย ผ่านการประชากม 398,395 ราย (ณ วันที่ 16 มิ.ย.53) เกษตรกรทำสัญญา กับ ธ.ก.ส. 380,178 ราย (รออนุมัติเอกสารไม่ครบถ้วนอีก 12,486 ราย) และ ธ.ก.ส. โอนเงินชดเชยส่วนต่างให้เกษตรกร 379,274 ราย จำนวน 466,451 สัญญา เป็นเงิน 5,631.930 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.76 ของเกษตรกรที่ทำสัญญา โดยมีอัตราเงินชดเชยส่วนต่างสูงสุด (กก.ละ 1.69 บาท) อยู่ในช่วง 1-15 ก.ย. 2552 และต่ำสุด (กก.ละ 0.58 บาท) อยู่ในช่วง 1-15 ธ.ค. 2552 ซึ่งเป็นช่วงที่มีอัตราการจ่ายเงิน ช่วงสุดท้าย ทั้งนี้ เกษตรกรขอใช้สิทธิมากที่สุดในเดือน พ.ย. 2552 (อัตราชดเชย ณ วันที่ 1 พ.ย. กก.ละ 1.43 บาท และ 16 พ.ย. กก.ละ 1.24 บาท) คิดเป็นร้อยละ 80 ของเกษตรกรที่ขอรับเงินชดเชย เนื่องจากเป็นปีแรกที่มีการดำเนินการทำให้การทำสัญญาล่าช้า เกษตรกรมีโอกาสเลือกใช้สิทธิเมื่อร้าคาเริ่มขึ้นตัวสูงขึ้นแล้ว

3.2 ปัญหาการดำเนินการ 1) การกำหนดนโยบาย และหลักเกณฑ์การดำเนินการมีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง ทำให้หน่วยงานปฏิบัติมีช่วงเวลาดำเนินการตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้น้อยลง 2) เกษตรกรเรียกร้องราคาประกันสูงกว่าที่กำหนด 3) เกษตรกรขอให้กำหนดปริมาณการใช้สิทธิประกันรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากเห็นว่าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่รายจังหวัดที่ใช้คำนวนเกณฑ์ใช้สิทธิต่ำกว่าที่เกษตรกรผลิตได้จริง ซึ่งเมื่อคำนวนปริมาณผลผลิตของเกษตรกรทำให้ได้น้อยกว่าความเป็นจริง 4) ปัญหาการดำเนินการของภาครัฐ ได้แก่ การขึ้นทะเบียน การทำประชาคมและการทำสัญญา กับเกษตรกรล่าช้า เนื่องจากมีข้อผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล การออกหนังสือรับรองไม่ตรงกับชนิดข้าวที่เกษตรกรปลูก การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์บอย การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง รวมทั้งการสื่อสารจากนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติ ทำให้เกษตรกรบางส่วนไม่มีโอกาสได้เลือกใช้สิทธิ

3.3 สถานการณ์การผลิตในปี 2553/54 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประเมินการว่าจะมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประมาณ 7.14 ล้านไร่ ผลผลิตรวม 4.655 ล้านตัน พื้นที่ปลูกและผลผลิตเพิ่มขึ้นจากที่ผ่านมาอย่างละ 0.63 และ 0.86 ตามลำดับ โดยผลผลิตจะออกมากในช่วงเดือน ส.ค.-พ.ย. ผลผลิตที่ผลิตได้ใช้ภายในประเทศประมาณร้อยละ 90 และส่งออกร้อยละ 10 อายุตัวตามเนื้องจากภาวะแห้งแล้ง ผลผลิตอาจลดต่ำลงจากที่ประมาณการไว้ ปัจจุบันมีผลผลิตออกสู่ตลาดประมาณซึ่งเป็นผลผลิตจากฤดูกาลปีก่อน ราคาโรงงานอาหารสัตว์รับซื้อ กก.ละ 9.38 บาท ราคานี้เกษตรกรขายได้ ณ จังหวัดแหล่งผลิตสำกัญ กก.ละ 8.99 บาท ส่วนราคากล่องขายล่วงหน้าที่ตลาดชีคากอก กก.ละ 4.53 บาท

4. ข้อพิจารณา

เห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ดำเนินมาตรการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 โดยวิธีการประกันรายได้เกษตรกรตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรสู่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2553/54 ตามข้อ 1.1 รวมทั้งบประมาณดำเนินการตามข้อ 1.2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย ขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณศิริ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โทร 0-2507-5717 โทรสาร 0-2547-5399